

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes allpool toodust ja võttes aluseks maapõuaseaduse § 26, 32 ja 35 Suuremäe Karjäär OÜ taotluse, otsustan:

1.1. anda Suuremäe Karjäär OÜ-le geoloogilise uuringu luba nr L.MU/518869 Siimuniidu uuringuruumis kehtivusajaga 5 aastat;

1.2. uuringuloale seada kõrvaldingimused:

1.2.1. Uuringu tegijal tuleb teavitada Riigimetsa Majandamise Keskuse Põlvamaa metsaülemat kinnisasjal välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;

1.2.2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu;

1.3. korraldus jõustub Suuremäe Karjäär OÜ-le teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn) esitas 15.03.2023 Keskkonnaametile taotluse geoloogilise uuringu loa saamiseks Siimuniidu uuringuruumis (edaspidi uuringuluba, registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 15.03.2023 numbriga DM-124152-1).

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Põlva maakonnas Põlva vallas Säässaare külas riigi omandis oleval maaüksusel Räpina metskond 252 (katastritunnus 47301:002:1129). Teenindusala piirsesse jääb omaaegne, seni korrastamata Siimuniidu liivakarjäär. Taotletava uuringuruumi teenindusala kogupindala on 13,49 ha. Maavara esinemise korral arvutatakse selle maht vaid põhjaveetasemest kõrgemale jäävas lasundis. Uuringu eesmärk on tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis levivate setete (liiv ja/või kruus) maht, kvaliteet ning kasutamise võimalused. Maavara soovitakse kasutada piirkonna teede ehitusel ja ehitustöödel. Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 25 uuringukaevetööd ja kuni 25 puurauku sügavusega kuni 20 m; muud kavandatavad sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine, topogeodeetilise mõõdistamine, proovide võtmine granulomeetrilise koostise määramiseks ning füüsikalise mehaanilisteks katseteks. Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Liiva tn 41, 50303). Loa taotletav kehtivusaeg on 5 aastat.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (17.03.2023 skiri nr 9-3/23/4733-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 15.03.2023.

Taotletava uuringuruumi teenindusala ei kattu maavarade registris arvel oleva maardlaga. Taotletava uuringuruumi teenindusala ~ 105 m kaugusel kagus asub Ahja (Ahja-Lutsu, Vanamõisa) turbamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0627) ja ~ 1,8 km kaugusel kirdes asub Mooste liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0864).

Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunanurgast ~ 8,2 m ja idaservast ~ 9,4 m kaugusel asub maaparandussüsteem, mille maaparandussüsteemide registri kood on 2104930020020001.

Metsateede Männiku tee (nr 4730208) ja Liiva tee (nr 4730207) äärmiste sõiduradade välimised servad asuvad taotletava uuringuruumi teenindusala loodeservast ja lääneservast vastavalt ~ 12 m ja ~ 10 m kaugusel.

Siimuniidu uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Siimuniidu uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 20.03.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 20.03.2023 kirjaga nr DM-124152-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal õigust esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis loa andja 20.03.2023 kirjaga nr DM-124152-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Põlva Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud. Siimuniidu uuringuloa taotluse menetlusse võtmisest teavitamise ja arvamuse küsimise kirja ilmse ebatäpsuse parandamiseks edastas Keskkonnaamet 22.03.2023 kirja nr DM-124152-6.

Põlva Vallavolikogunõustus 18.05.2023 otsusega nr 1-3/20 Siimuniidu uuringuruumi geoloogilise uuringuloa andmisega.

Vastavalt maapõueseaduse § 27 lõikele 3 palus Keskkonnaamet 20.03.2023 kirjaga nr DM-124152-5 riigivara valitsejalt nõusolekut Riigimetsa Majandamise Keskuse valitsemisalas oleva katastriüksuse Räpina metskond 252 kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja XX.05.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti laekus/ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Suuremäe Karjäär OÜ-lt XX.XX.2023 kirjaga nr DM-124152-X arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Suuremäe Karjäär OÜ tähtaja jooksul (kaks nädalat) ei vastanud/nõustus.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt Uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Liiva tn 41, 50303), kes omab tegevusluba hüdroteoloogiliste tööde teostamiseks.

Lähtuvalt maapõueseaduse § 90 lõikest 1 andis Keskkonnaministeerium 30.03.2023 kirjaga

nr 13-1/23/1170-4 nõusoleku geoloogilise uuringu teostamiseks Räpina metskond 252 kinnistul (katastritunnus 47301:002:1129) ning määras järgmised tingimused:

1. Uuringu tegijal tuleb teavitada Riigimetsa Majandamise Keskuse Põlvamaa metsaülemat kinnisasjal välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

MaaPS §-s 27 lg 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei esine.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse *JäätS* §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Suuremäe Karjäär OÜ 02.02.2022 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi *määrus 1*) ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Uuringuloa menetluses on antud riigivara valitseja nõusolek; uuringuruum ja selle teenindusala ei asu riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis ja kavandatav tegevus ei ohusta riigikaitse ehitist või riigikaitse ehitisele määratud või kavandatud ülesannete täitmist ega riigikaitse ehitise töövõimet; uuringuruum või selle teenindusala ei asu kinnismälestisel, muinsuskaitsealal või selle kaitsevööndis ja kavandatav tegevus ei ohusta kinnismälestist või muinsuskaitseala või nende säilimist neile ainuomases keskkonnas; tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu, mida ei ole võimalik vältida, loa andmine ei ole vastuolus riigi huviga; kohaliku omavalitsuse üksus nõustus uuringuloa andmisega ning taotletava uuringuloa alusel tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt ühtegi kaitstavat loodusobjekti.

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema

muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusest tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusala läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Siimuniidu uuringuruumi uuringuloale seatakse riigivara valitseja poolt esitatud kõrvaltingimused.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu geoloogilise uuringu tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Suuremäe Karjäär OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 12.04.2023).

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme 56933839
Martin.Nurme@keskkonnaamet.ee